

St. med. nr. 9.

(1928)

Om forhandlinger med Danmark i arkivsaken m. v.

Kirke- og Undervisningsdepartementets innstilling av 17de januar 1928, som er bifalt ved kongelig resolusjon av samme dag.

(Foredratt av statsråd O. L. Bærøe).

Ved kgl. resolusjon av 30te januar 1925 opnevntes en nevnd bestående av professor Halvdan Koht (formann), førstearkivar Chr. Brinchmann og overbibliotekar W. Munthe for å forberede de forhandlinger som den norske regjering aktet å opta med Danmark om utlevering til Norge av norske arkivsaker i danske statsinstitusjoner. Nevnden avga 2nen mai 1927 redegjørelse for sitt arbeide. Denne redegjørelse blev av departementet tilstillet riksarkivar Koren, professor A. W. Brøgger (formann i Norske Museers Landsforbund) og professor Oluf Kolsrud (registrator av norske kildeskrifter) til uttalelse. Uttalelser blev derefter avgitt av disse — av styret for Norske Museers Landsforbund ved professor Brøgger og riksantikvar Fett.

Efterat regjeringen derefter hadde drøftet saken blev professorene Halvdan Koht og Oluf Kolsrud anmodet om å fremlegge for regjeringen et endelig forslag som regjeringen kunde bruke som grunnlag ved de påtenkte forhandlinger med Danmark. Dette forslag blev avlevert til departementet under 8de desember 1927.

Departementet har derefter optatt saken til endelig drøftelse og har besluttet å oversende alle dens dokumenter til Utenriksdepartementet, som vil ha til opgave å søke de nevnte forhandlinger åpnet.

St. med. nr. 9.

Nærværende departement går ut fra at alle utgifter som kan bli foranlediget av de påfølgende forhandlinger, kan utredes av konto «tilfeldige utgifter i almindelighet.»

Blandt de sakkyndige er det på alle vesentlige punkter enighet om både hvilke ønskemål som fra norsk side må søkes gjennomført, og om hvorledes saken i sin almindelighet må bli å fremme.

Hensikten må være å få Danmark til å gå med på forhandlinger på helt fritt grunnlag, uten hensyn til at Norge ved konvensjon av 13de september 1851 har frasagt sig alle videre rettskrav med hensyn til norske arkivsaker i Danmark.

Som grunnlag for alle norske ønskemål i arkivsaken må bli å opstille Norges rett som suverent rike såvel under som efter foreningen med Danmark.

Ved siden av de egentlige arkivsaker må Norge søke å få utlevert også manuskripter og karter som av forskjellige grunner efter sin opprinnelse må hevdes å tilkomme Norge.

Det har vært spørsmål om det vilde være hensiktsmessig ved samme leilighet også å opta forhandlinger om norske museumssaker i Danmark. De norske krav på dette område har aldri før vært gjenstand for forhandling mellem rikene, og de er av meget ulikeartet karakter både med hensyn

Om forhandlinger med Danmark i arkivsaken m. v.

til begrunnelse og med hensyn til forberedelse. Departementet mener imidlertid at det vil være riktigst at også denne sak blir medtatt i henvendelsen til Danmark om forhandlinger, dog således at man fra norsk side sørger for at arkiv- og museumssaken klart blir holdt ute fra hverandre på de forskjellige stadier i forhandlingene.

Da man finner, at Stortinget bør gjøres kjent med foranstående, tillater man sig å

innstille:

At der tilstilles Stortinget gjenpart av Kirke- og Undervisningsdepartementets foredrag av 17. januar 1928 om forhandlinger med Danmark i arkivsaken m. v.